

Diabetes mellitus in Nederland

Prevalentie en incidentie: heden, verleden en toekomst

Mark Nielen^{1,2}, René Poos², Joke Korevaar¹

¹ Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (Nivel)

² Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Samenvatting van de belangrijkste resultaten van dit onderzoek

- In 2019 waren er naar schatting ruim 1.1 miljoen patiënten met diabetes mellitus bekend in de Nederlandse huisartsenpraktijken (prevalentie): 109.100 (10%) patiënten met type 1 diabetes en 1.028.700 (90%) patiënten met type 2 diabetes. Beide typen diabetes komen vaker voor bij mannen dan bij vrouwen.
- Sinds 2011 (5.700 per jaar) bleef het aantal nieuwe gevallen (incidentie) van type 1 diabetes vrij stabiel, maar zakte vanaf 2017 naar 3.400 per jaar in 2019. De incidentie van type 2 diabetes is de afgelopen 9 jaren gedaald van 83.900 (5,0 per 1.000 personen) naar 48.200 (2,8 per 1.000 personen) nieuwe gevallen per jaar in 2019. De sterkste daling heeft plaatsgevonden tussen 2011 en 2014.
- Puur op basis van de te verwachten demografische ontwikkeling van de Nederlandse populatie, ligt de incidentie van diabetes type 1 tot 2040 rond de 3.600 tot 3.800 nieuwe patiënten per jaar; bij type 2 diabetes zijn dat 117.000 tot 131.000 nieuwe patiënten per jaar. Volgens de prognose zal vooral het aantal type 2 diabetes patiënten stijgen: van 1,14 miljoen in 2025 naar 1,33 miljoen in 2040.
- De gemiddelde leeftijd waarop patiënten de diagnose diabetes worden gesteld is de laatste 9 jaar licht afgenomen: een (niet statistisch significante) daling van 37,5 jaar in 2011 naar 35,4 jaar in 2019 bij type 1 diabetes en van 62,9 jaar naar 60,6 jaar bij type 2 diabetes.

Diabetes mellitus is een frequent voorkomende chronische aandoening. Na coronaire hartziekten en beroerte is diabetes mellitus de ziekte met de hoogste ziektelast in Nederland¹. In de landelijke cijfers over diabetes mellitus, zoals gerapporteerd door Nivel en RIVM, worden tot op heden type 1 en type 2 diabetes mellitus samengenomen, terwijl deze twee typen diabetes mellitus compleet verschillende ziektebeelden zijn met andere behandelingen en complicaties. Type 1 diabetes wordt veroorzaakt door een auto-immuun reactie, waardoor het lichaam insuline producerende cellen afbreekt, terwijl bij type 2 diabetes er sprake is van ongevoeligheid voor insuline, die wordt veroorzaakt door leeftijd, erfelijke aanleg en/of een ongezondere leefstijl. Deze factsheet bevat cijfers over het geschatte aantal personen met type 1 en type 2 diabetes mellitus in de Nederlandse huisartsenpraktijk in de afgelopen 9 jaar en een demografische prognose van het aantal patiënten met diabetes mellitus in de toekomst.

Hoe vaak komt diabetes mellitus voor?

In 2019 waren er naar schatting ruim 1.1 miljoen patiënten met diabetes mellitus bekend in de Nederlandse huisartsenpraktijken. Hoewel niet alle huisartsen in hun registratie onderscheid maken tussen type 1 en type 2 diabetes, was het mogelijk om met behulp van een algoritme (zie Box 1 in

¹ www.volksgezondheidszorg.info

Bijlage 1) type 1 en type 2 diabetes mellitus te kunnen onderscheiden. Tabel 1 bevat het aantal nieuwe diabetes patiënten (incidentie) en het totaal aantal diabetes patiënten (prevalentie) in de Nederlandse huisartsenpraktijk in 2019. In 2019 waren er naar schatting 109.100 patiënten bekend met type 1 diabetes, dat is 10% van het totaal aantal personen met diabetes mellitus. Type 2 diabetes is de meest voorkomende vorm van diabetes met naar schatting 1.028.700 (90%) patiënten in 2019. Beide typen diabetes komen vaker voor bij mannen dan bij vrouwen (zie tabel 1). De tabellen 4 tot en met 6 in bijlage 2 bevatten ook incidentie- en prevalentiecijfers naar leeftijd. De leeftijdsspecifieke incidentiecijfers van type 1 diabetes dienen, vanwege het relatief lage aantal nieuwe gevallen, met voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Het is mogelijk om op iedere leeftijd type 1 diabetes te krijgen, maar de incidentie lijkt het hoogste te zijn in de wat jongere leeftijdscategorieën (onder de 35 jaar). In tegenstelling tot type 1 diabetes, neemt bij type 2 diabetes de incidentie toe met de leeftijd.

Tabel 1 Incidentie en prevalentie van diabetes mellitus type 1 en 2 in de huisartspraktijk in 2019 naar geslacht, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Type	Geslacht	Incidentie		Prevalentie	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Type 1 diabetes	Man	2.000	0,2	57.100	6,6
Type 1 diabetes	Vrouw	1.400	0,2	52.000	6,0
Type 1 diabetes	Totaal	3.400	0,2	109.100	6,3
Type 2 diabetes	Man	27.300	3,2	546.600	63,5
Type 2 diabetes	Vrouw	20.800	2,4	482.100	55,2
Type 2 diabetes	Totaal	48.200	2,8	1.028.700	59,3

De absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen, waardoor de cijfers van mannen en vrouwen niet altijd optellen tot de totaal cijfers.

Wat is de trend van de incidentie en prevalentie van diabetes sinds 2011?

Voor zowel type 1 als type 2 diabetes zijn incidentie- en prevalentiecijfers berekend over de periode 2011-2019. De belangrijkste cijfers staan weergegeven in tabel 2; meer cijfers zijn te vinden in de tabellen 7 tot en met 10 in bijlage 2.

Tabel 2 Trend 2011-2019 van de incidentie en prevalentie van diabetes mellitus in de huisartspraktijk, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Incidentie			Prevalentie		
	Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*	Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*
<i>Type 1 diabetes mellitus</i>						
2011	5.700	0,3	0,3	95.700	5,7	5,7
2015	5.500	0,3	0,3	110.300	6,5	6,3
2019	3.400	0,2	0,2	109.100	6,3	6,0
<i>Type 2 diabetes mellitus</i>						
2011	83.900	5,0	5,0	971.800	58,2	58,2
2015	55.300	3,3	3,1	1.016.400	60,0	56,2
2019	48.200	2,8	2,6	1.028.700	59,3	52,5

* Gestandaardiseerd cijfer naar de Nederlandse populatie van 2011

Sinds 2011 (5.700 per jaar) bleef het aantal nieuwe gevallen (incidentie) van type 1 diabetes vrij stabiel, maar zakte vanaf 2017 naar 3.400 per jaar in 2019 (zie tabel 7 in bijlage 2). Deze daling is vooral vanaf 2017 ingezet. De reden van deze daling is onbekend. De incidentie van type 2 diabetes daalde van 83.900 (5,0 per 1.000 personen) in 2011 naar 48.200 (2,8 per 1.000 personen) in 2019. De sterkste daling heeft plaatsgevonden tussen 2011 en 2014 (zie tabel 8 in bijlage 2). De precieze reden voor de afname van het aantal nieuwe diabetes type 2 patiënten is niet onderzocht, maar er zijn een aantal mogelijke oorzaken. Ten eerste kan er door verbeterde opsporing van diabetes een ‘inhaalslag’ plaatsgevonden hebben die heeft gezorgd voor een tijdelijke hogere incidentie in 2011, waardoor we nu in de buurt komen van de ‘ware’ incidentie van diabetes. Ten tweede is de registratie van diabetes in de huisartsenpraktijk de afgelopen tien jaar verbeterd, waardoor mogelijk ook een inhaalslag heeft plaatsgevonden in de registratie van diabetes. Tenslotte is er ook de mogelijkheid dat mensen begonnen zijn om hun leefstijl aan te passen, waardoor ze niet of later als patiënt met diabetes gediagnosticeerd worden.

Ondanks de daling van de incidentie, blijft de prevalentie van diabetes type 1 en type 2 in de huisartsenpraktijk toenemen. Dit betekent dat er nog jaarlijks meer patiënten met diabetes bij komen dan dat er patiënten met diabetes sterven. De vergrijzing van Nederland heeft een grote invloed op de trend van de prevalentiecijfers van diabetes type 2; als de bevolkingssamenstelling in 2019 gelijk zou zijn geweest aan die van 2011 zou er een daling van het (relatief) aantal personen met diabetes type 2 hebben plaatsgevonden (zie kolom Relatief gestand. in tabel 2). Omdat de meeste mensen op oudere leeftijd de diagnose diabetes type 2 krijgen, heeft een bevolking met relatief veel ouderen een hogere prevalentie van diabetes per 1.000 personen.

Hoeveel diabetes patiënten verwachten we in de toekomst?

Op basis van de prevalentiecijfers naar leeftijd en geslacht van 2019 en de door het CBS verwachte demografische samenstelling van de bevolking zijn prognoses gemaakt voor het aantal diabetespatiënten tot en met 2040. Er is in deze analyses geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de invloed van preventieprogramma's of veranderingen in de behandeling van diabetes. De belangrijkste cijfers staan weergegeven in tabel 3 (zie ook tabel 11 in bijlage 2).

Tabel 3 Prognose van de incidentie en prevalentie van diabetes mellitus in de huisartspraktijk, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Incidentie DM		Prevalentie DM	
	Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
<i>Type 1 diabetes mellitus</i>				
2025	3.600	0,2	117.100	6,5
2030	3.700	0,2	122.700	6,6
2035	3.700	0,2	127.400	6,8
2040	3.800	0,2	131.200	6,9
<i>Type 2 diabetes mellitus</i>				
2025	51.200	2,8	1.142.300	63,2
2030	53.000	2,9	1.223.600	66,1
2035	54.100	2,9	1.287.500	68,4
2040	55.000	2,9	1.332.700	69,9

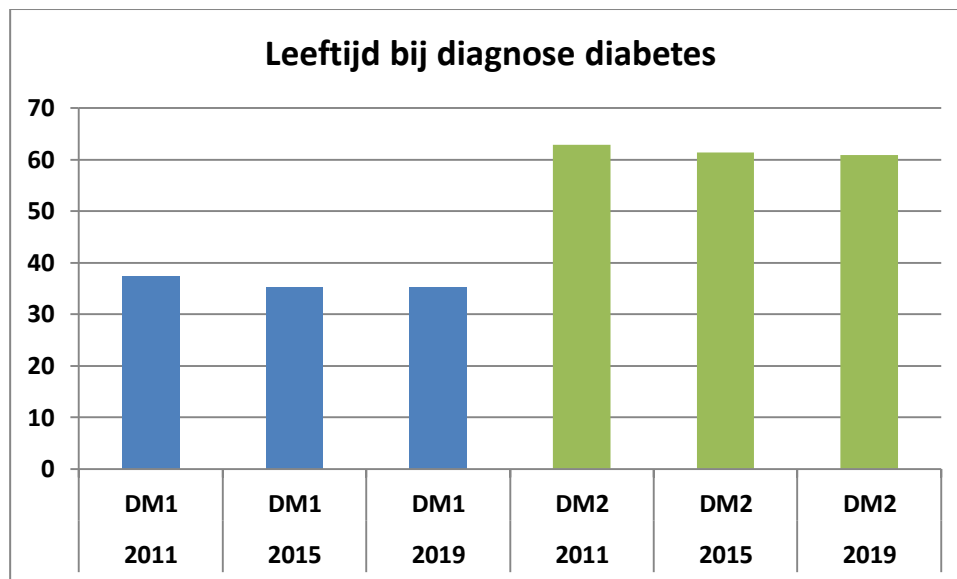
Puur op basis van de te verwachten demografische ontwikkeling van de Nederlandse populatie, ligt de incidentie van diabetes type 1 tot 2040 rond de 3.600 tot 3.800 nieuwe patiënten per jaar; bij type 2 diabetes zijn dat 117.000 tot 131.000 nieuwe patiënten per jaar. In absolute zin zal volgens de

prognose vooral het aantal type 2 diabetes patiënten stijgen met bijna 17% van 1,14 miljoen in 2025 naar 1,33 miljoen in 2040.

Leeftijd bij diagnose diabetes neemt licht af

De gemiddelde leeftijd waarop patiënten de diagnose diabetes krijgen is de laatste 9 jaar licht afgenomen. Bij type 1 diabetes gaat het om een (niet statistisch significante) daling van gemiddeld 37,5 jaar in 2011 naar 35,4 jaar in 2019 en bij type 2 diabetes van gemiddeld 62,9 jaar naar 60,6 jaar (zie figuur 2 en tabel 12 in de bijlage).

Figuur 1 Gemiddelde leeftijd bij diagnose diabetes in de huisartsenpraktijk.

DM1 = type 1 diabetes; DM2 = type 2 diabetes

Conclusie

Naar schatting waren er in 2019 ruim 1.1 miljoen patiënten met diabetes mellitus bekend in de Nederlandse huisartsenpraktijken: 109.100 patiënten met type 1 diabetes en 1.028.700 patiënten met type 2 diabetes. Op basis van de te verwachten demografische ontwikkeling van de Nederlandse populatie, zal het totaal aantal patiënten met diabetes mellitus stijgen naar meer dan 1,4 miljoen in 2040. Bij deze prognose is geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de invloed van toekomstige ontwikkelingen in de (huisartsen)zorg of veranderingen in risicofactoren voor diabetes, zoals overgewicht, in de Nederlandse bevolking.

Het onderzoek

Bijna alle Nederlanders staan bij een huisartsenpraktijk ingeschreven en de huisarts is als poortwachter de eerste zorgprofessional waarmee contact wordt gezocht bij een medisch probleem. Daarom heeft de huisarts een goed beeld van de gezondheid van zijn of haar patiënten en zijn huisartsgegevens een goede gegevensbron voor dit onderzoek.

Gegevens werden gebruikt van de huisartsenregistratie van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn. Hiervoor werden alle patiënten in de periode 2011-2019 met een diagnose diabetes mellitus (ICPC-1-code T90) in de huisartsenregistratie geselecteerd. Vervolgens is voor deze patiënten op basis van alle beschikbare informatie in de huisartsregistratie een

indeling gemaakt naar type diabetes (zie box 1 in bijlage 1). Het absolute aantal diabetes patiënten in de Nederlandse huisartsenpraktijk is geschat door de aantallen in Nivel Zorgregistraties te projecteren op de samenstelling van de Nederlandse bevolking (leeftijd, geslacht en stedelijkheid). Een prognose is uitgevoerd op basis van de verwachte samenstelling van de bevolking in de komende jaren (CBS-prognose).

De huisartsenregistratie van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn bestaat in zijn huidige vorm al sinds 2001 en maakt gebruik van door zorgverleners geregistreerde gegevens in het elektronisch patiëntendossier, waaronder informatie over consulten, verrichtingen, diagnoses, voorgeschreven geneesmiddelen en meetwaarden. Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn bevatte in 2019 gegevens van zo'n 500 huisartsenpraktijken met een voor Nederland representatieve populatie van ruim 1,7 miljoen patiënten.

Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van het Diabetes Fonds.

Meer weten?

U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Meer informatie over Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn: ga naar www.nivel.nl/nivel-zorgregistraties-eerste-lijn of e-mail naar zorgregistraties@nivel.nl

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Nielen, M., Poos, R., Korevaar, J. Diabetes mellitus in Nederland. Prevalentie en incidentie: heden, verleden en toekomst. Utrecht: Nivel, 2020.

Bijlage 1: Algoritme voor bepalen type diabetes

Box 1: Algoritme voor het bepalen van het type diabetes mellitus

Voor dit onderzoek werden gegevens gebruikt van de huisartsenregistratie van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn. Hiervoor werden alle patiënten met een diagnose diabetes mellitus (ICPC-1-code T90) in de huisartsenregistratie in de periode 2011-2019 geselecteerd. Met subcodes kan een onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende typen diabetes mellitus: T90.01 voor type 1 diabetes (DM1) en T90.02 voor type 2 diabetes (DM2). Omdat huisartsen vaak niet consequent gebruik maken van deze subcodes is er met alle beschikbare gegevens van de diabetes patiënten uit het betreffende rapportagejaar, en de twee jaren ervoor, een indeling gemaakt naar type diabetes.

Hiervoor zijn de volgende opeenvolgende stappen doorlopen:

Stap 1: Alle kinderen onder de 10 jaar hebben DM1

Met de kennis over het ontstaan van de twee verschillende typen diabetes, is het niet aannemelijk dat kinderen onder de 10 jaar diabetes type 2 kunnen ontwikkelen.

Stap 2: Consequente registratie code T90.01 en gebruik van insuline (geen orale antidiabetica) → DM1

Stap 3: Consequente registratie code T90.02 en gebruik van orale antidiabetica (geen insuline) → DM2

Sommige huisartsen maken wel goed gebruik van de subcodering van de ICPC. Bij consequente registratie van een subcode in combinatie met de te verwachten behandeling (insuline voor DM1 en orale antidiabetica voor DM2), kan een goed onderscheid gemaakt worden tussen beide typen diabetes.

Stap 4: Alle patiënten die orale antidiabetica gebruiken → DM2

Stap 5: Alle patiënten die insuline gebruiken → DM1

In deze stappen gaan we er vanuit dat patiënten die insuline gebruiken DM1 hebben en patiënten die orale antidiabetica gebruiken DM2.

Stap 6: De huisarts is de hoofdbehandelaar voor ketenzorg diabetes → DM2

Ketenzorg in de huisartsenpraktijk is alleen bedoeld voor patiënten met type 2 diabetes. Deelname aan een ketenzorgprogramma kan bepaald worden door het hoofdbehandelaarschap.

Stap 7: Consequente registratie code T90.01 → DM1

Stap 8: Consequente registratie code T90.02 → DM2

Bij de overige patiënten is bij consequent gebruik van een bepaalde subcodering de indeling type 1 en 2 diabetes gemaakt.

Stap 9: Leeftijd < 30 jaar bij diagnose → DM1

In de relatief kleine overgebleven groep patiënten (met weinig info over ICPC-subcodes en behandeling) is de leeftijd bij diagnose gebruikt voor het bepalen van het type diabetes: mensen onder de 30 jaar zijn ingedeeld bij de groep type 1 diabetes.

Stap 10: Minimaal 1 registratie code T90.01 + specialist is hoofdbehandelaar → DM1

Bij de resterende patiënten is het erg aannemelijk dat bij ooit een registratie ICPC T90.01 (type 1 diabetes) in combinatie met een medisch specialist als hoofdbehandelaar, dat dit type 1 diabetes betreft

Stap 11: De overgebleven patiënten hebben DM2

Bijlage 2: Tabellen en figuren

Deze bijlage bevat extra cijfermateriaal dat berekend is voor het onderzoek 'Diabetische mellitus in Nederland'.

Tabel 4 Incidentie en prevalentie van diabetes type 1 in de huisartsenpraktijk in 2019 naar leeftijd en geslacht, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Geslacht	Leeftijd	Incidentie		Prevalentie	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Man	0-4 jaar	<100	0,2	300	0,7
Man	5-9 jaar	100	0,3	1.000	2,1
Man	10-14 jaar	200	0,4	1.600	3,4
Man	15-19 jaar	300	0,5	2.400	4,5
Man	20-24 jaar	100	0,3	3.000	5,4
Man	25-29 jaar	200	0,3	3.700	6,4
Man	30-34 jaar	100	0,2	3.100	5,7
Man	35-39 jaar	<100	0,1	2.600	5,1
Man	40-44 jaar	<100	0,1	3.200	6,3
Man	45-49 jaar	100	0,2	4.200	7,0
Man	50-54 jaar	<100	<0,1	4.200	6,6
Man	55-59 jaar	<100	0,1	4.400	7,1
Man	60-64 jaar	100	0,2	4.100	7,5
Man	65-69 jaar	<100	0,2	5.000	10,1
Man	70-74 jaar	<100	0,1	4.700	10,4
Man	75-79 jaar	100	0,3	3.800	13,1
Man	80-84 jaar	<100	0,3	3.000	16,2
Man	85 jaar en ouder	<100	0,2	2.600	20,3
Man	Totaal	2.000	0,2	57.100	6,6
Vrouw	0-4 jaar	<100	0,2	200	0,4
Vrouw	5-9 jaar	<100	0,1	600	1,3
Vrouw	10-14 jaar	100	0,2	1.500	3,3
Vrouw	15-19 jaar	100	0,3	2.400	4,6
Vrouw	20-24 jaar	<100	0,2	2.900	5,3
Vrouw	25-29 jaar	200	0,4	3.300	5,9
Vrouw	30-34 jaar	200	0,3	2.700	5,1
Vrouw	35-39 jaar	<100	0,1	2.300	4,5
Vrouw	40-44 jaar	<100	0,1	2.300	4,6
Vrouw	45-49 jaar	<100	<0,1	2.800	4,7
Vrouw	50-54 jaar	<100	0,1	3.500	5,5
Vrouw	55-59 jaar	<100	0,1	3.500	5,6
Vrouw	60-64 jaar	<100	0,1	3.400	6,2
Vrouw	65-69 jaar	<100	<0,1	3.500	7,0
Vrouw	70-74 jaar	<100	0,2	4.200	8,8
Vrouw	75-79 jaar	<100	<0,1	3.900	11,9
Vrouw	80-84 jaar	<100	0,1	4.000	16,6
Vrouw	85 jaar en ouder	<100	0,2	4.900	19,6
Vrouw	Totaal	1.400	0,2	52.000	6,0
Totaal	Totaal	3.400	0,2	109.100	6,3

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 5 Incidentie en prevalentie van diabetes type 2 in de huisartsenpraktijk in 2019 naar leeftijd en geslacht, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Geslacht	Leeftijd	Incidentie		Prevalentie	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Man	0-4 jaar	-	-	-	-
Man	5-9 jaar	-	-	-	-
Man	10-14 jaar	<100	<0,1	<100	0,1
Man	15-19 jaar	<100	<0,1	200	0,5
Man	20-24 jaar	<100	<0,1	500	0,8
Man	25-29 jaar	200	0,3	1.000	1,7
Man	30-34 jaar	500	0,9	2.600	4,7
Man	35-39 jaar	600	1,2	5.100	9,7
Man	40-44 jaar	1.500	3,0	11.200	21,9
Man	45-49 jaar	2.600	4,3	23.500	38,9
Man	50-54 jaar	3.300	5,2	40.300	62,7
Man	55-59 jaar	3.900	6,3	57.700	92,7
Man	60-64 jaar	4.100	7,4	72.500	131,5
Man	65-69 jaar	3.600	7,4	86.400	175,4
Man	70-74 jaar	3.200	7,0	95.100	210,2
Man	75-79 jaar	1.900	6,4	71.700	246,1
Man	80-84 jaar	1.100	6,0	46.900	253,3
Man	85 jaar en ouder	700	5,2	32.000	246,8
Man	Totaal	27.300	3,2	546.600	63,5
Vrouw	0-4 jaar	-	-	-	-
Vrouw	5-9 jaar	-	-	-	-
Vrouw	10-14 jaar	<100	<0,1	100	0,2
Vrouw	15-19 jaar	<100	0,2	300	0,6
Vrouw	20-24 jaar	100	0,2	900	1,6
Vrouw	25-29 jaar	200	0,3	1.200	2,2
Vrouw	30-34 jaar	500	0,9	2.500	4,7
Vrouw	35-39 jaar	700	1,4	5.200	10,0
Vrouw	40-44 jaar	900	1,7	8.600	16,7
Vrouw	45-49 jaar	1.600	2,6	18.000	29,7
Vrouw	50-54 jaar	2.200	3,4	29.000	45,6
Vrouw	55-59 jaar	2.700	4,4	41.400	66,9
Vrouw	60-64 jaar	2.400	4,2	53.600	96,3
Vrouw	65-69 jaar	2.400	4,8	62.600	124,8
Vrouw	70-74 jaar	2.600	5,5	77.300	162,7
Vrouw	75-79 jaar	1.900	5,8	67.700	205,4
Vrouw	80-84 jaar	1.600	6,6	54.900	224,8
Vrouw	85 jaar en ouder	1.000	4,0	58.800	233,4
Vrouw	Totaal	20.800	2,4	482.100	55,2
Totaal	Totaal	48.200	2,8	1.028.700	59,3

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Type 2 diabetes komt, vanwege de keuzes in het algoritme (zie bijlage 1) niet voor bij kinderen onder de 10 jaar.

Tabel 6 Incidentie en prevalentie van diabetes type 1 of 2 in de huisartsenpraktijk in 2019 naar leeftijd en geslacht, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Geslacht	Leeftijd	Incidentie		Prevalentie	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
Man	0-4 jaar	<100	0,2	300	0,7
Man	5-9 jaar	100	0,3	1.000	2,1
Man	10-14 jaar	200	0,5	1.700	3,5
Man	15-19 jaar	300	0,6	2.700	5,0
Man	20-24 jaar	200	0,4	3.500	6,3
Man	25-29 jaar	400	0,7	4.700	8,1
Man	30-34 jaar	600	1,2	5.700	10,4
Man	35-39 jaar	700	1,4	7.700	14,8
Man	40-44 jaar	1.600	3,1	14.400	28,1
Man	45-49 jaar	2.700	4,5	27.700	45,9
Man	50-54 jaar	3.400	5,3	44.500	69,2
Man	55-59 jaar	4.000	6,4	62.100	99,9
Man	60-64 jaar	4.200	7,5	76.600	138,9
Man	65-69 jaar	3.700	7,5	91.400	185,4
Man	70-74 jaar	3.200	7,1	99.800	220,7
Man	75-79 jaar	2.000	6,8	75.600	259,2
Man	80-84 jaar	1.200	6,3	49.900	269,5
Man	85 jaar en ouder	700	5,5	34.600	267,1
Man	Totaal	29.300	3,4	603.700	70,1
Vrouw	0-4 jaar	<100	0,2	200	0,4
Vrouw	5-9 jaar	<100	0,1	600	1,3
Vrouw	10-14 jaar	100	0,2	1.600	3,5
Vrouw	15-19 jaar	200	0,4	2.700	5,2
Vrouw	20-24 jaar	200	0,4	3.700	6,9
Vrouw	25-29 jaar	400	0,7	4.500	8,1
Vrouw	30-34 jaar	600	1,2	5.300	9,8
Vrouw	35-39 jaar	800	1,5	7.500	14,5
Vrouw	40-44 jaar	900	1,8	10.900	21,3
Vrouw	45-49 jaar	1.600	2,7	20.900	34,3
Vrouw	50-54 jaar	2.300	3,6	32.500	51,1
Vrouw	55-59 jaar	2.800	4,5	44.900	72,5
Vrouw	60-64 jaar	2.400	4,3	57.000	102,5
Vrouw	65-69 jaar	2.400	4,8	66.100	131,8
Vrouw	70-74 jaar	2.700	5,6	81.400	171,5
Vrouw	75-79 jaar	1.900	5,9	71.600	217,3
Vrouw	80-84 jaar	1.600	6,7	58.900	241,4
Vrouw	85 jaar en ouder	1.100	4,2	63.700	253,0
Vrouw	Totaal	22.200	2,5	534.100	61,2
Totaal	Totaal	51.600	3,0	1.137.800	65,6

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 7 Prevalentie en incidentie van diabetes mellitus type 1 in de huisartsenpraktijk in 2011-2019, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Geslacht	Incidentie DM1			Prevalentie DM1		
		Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*	Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*
2011	Man	3.000	0,4	0,4	49.600	6,0	6,0
2012	Man	2.500	0,3	0,3	51.400	6,2	6,1
2013	Man	2.900	0,4	0,3	51.000	6,1	6,0
2014	Man	2.800	0,3	0,3	53.500	6,4	6,2
2015	Man	2.900	0,4	0,3	56.300	6,7	6,5
2016	Man	3.000	0,3	0,3	53.500	6,3	6,1
2017	Man	2.700	0,3	0,3	59.300	7,0	6,7
2018	Man	2.000	0,2	0,2	59.400	6,9	6,6
2019	Man	2.000	0,2	0,2	57.100	6,6	6,3
2011	Vrouw	2.700	0,3	0,3	46.100	5,5	5,5
2012	Vrouw	2.900	0,3	0,3	49.100	5,8	5,8
2013	Vrouw	2.400	0,3	0,3	47.700	5,6	5,6
2014	Vrouw	3.000	0,3	0,3	51.700	6,1	6,0
2015	Vrouw	2.600	0,3	0,3	54.000	6,3	6,2
2016	Vrouw	3.300	0,4	0,4	50.700	5,9	5,7
2017	Vrouw	2.500	0,3	0,3	55.300	6,4	6,2
2018	Vrouw	1.800	0,2	0,2	54.800	6,3	6,1
2019	Vrouw	1.400	0,2	0,2	52.000	6,0	5,7
2011	Totaal	5.700	0,3	0,3	95.700	5,7	5,7
2012	Totaal	5.400	0,3	0,3	100.500	6,0	6,0
2013	Totaal	5.300	0,3	0,3	98.700	5,9	5,8
2014	Totaal	5.800	0,3	0,3	105.200	6,2	6,1
2015	Totaal	5.500	0,3	0,3	110.300	6,5	6,3
2016	Totaal	6.200	0,4	0,3	104.100	6,1	5,9
2017	Totaal	5.200	0,3	0,3	114.600	6,7	6,4
2018	Totaal	3.800	0,2	0,2	114.200	6,6	6,4
2019	Totaal	3.400	0,2	0,2	109.100	6,3	6,0

* Gestandaardiseerd cijfer naar de Nederlandse populatie van 2011

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 8 Prevalentie en incidentie van diabetes mellitus type 2 in de huisartsenpraktijk in 2011-2019, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Geslacht	Incidentie DM2			Prevalentie DM2		
		Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*	Absoluut	Relatief	Relatief gestand.*
2011	Man	43.100	5,2	5,2	485.400	58,7	58,7
2012	Man	37.100	4,5	4,4	497.200	59,9	58,7
2013	Man	33.800	4,1	4,0	497.100	59,7	57,4
2014	Man	31.400	3,8	3,6	510.100	61,1	57,6
2015	Man	29.800	3,6	3,4	524.800	62,5	57,9
2016	Man	39.500	4,7	4,3	526.100	62,3	56,3
2017	Man	29.900	3,5	3,3	542.100	63,8	56,8
2018	Man	28.400	3,3	3,1	563.800	65,9	57,9
2019	Man	27.300	3,2	3,0	546.600	63,5	55,2
2011	Vrouw	40.800	4,8	4,8	486.500	57,7	57,7
2012	Vrouw	33.300	3,9	3,9	484.900	57,3	56,5
2013	Vrouw	29.500	3,5	3,4	481.700	56,8	55,2
2014	Vrouw	25.600	3,0	2,9	482.300	56,7	54,3
2015	Vrouw	25.500	3,0	2,9	491.600	57,5	54,4
2016	Vrouw	32.300	3,8	3,5	481.100	56,0	52,0
2017	Vrouw	24.000	2,8	2,7	494.300	57,3	52,5
2018	Vrouw	21.300	2,5	2,3	505.100	58,2	52,8
2019	Vrouw	20.800	2,4	2,2	482.100	55,2	49,8
2011	Totaal	83.900	5,0	5,0	971.800	58,2	58,2
2012	Totaal	70.400	4,2	4,1	982.000	58,6	57,6
2013	Totaal	63.300	3,8	3,7	978.800	58,2	56,3
2014	Totaal	57.000	3,4	3,3	992.400	58,8	55,9
2015	Totaal	55.300	3,3	3,1	1.016.400	60,0	56,2
2016	Totaal	71.700	4,2	3,9	1.007.200	59,1	54,1
2017	Totaal	53.900	3,1	3,0	1.036.400	60,5	54,6
2018	Totaal	49.700	2,9	2,7	1.068.900	62,0	55,3
2019	Totaal	48.200	2,8	2,6	1.028.700	59,3	52,5

* Gestandaardiseerd cijfer naar de Nederlandse populatie van 2011

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 9 Prevalentie en incidentie van diabetes type 1 in de huisartsenpraktijk naar leeftijd in 2011-2019, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Leeftijd	Incidentie DM1		Prevalentie DM1	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
2011	0-19 jaar	1.700	0,4	10.600	2,7
2012	0-19 jaar	1.500	0,4	10.900	2,8
2013	0-19 jaar	1.500	0,4	10.000	2,6
2014	0-19 jaar	2.100	0,6	11.600	3,0
2015	0-19 jaar	1.900	0,5	11.700	3,1
2016	0-19 jaar	1.300	0,3	9.700	2,5
2017	0-19 jaar	2.200	0,6	11.200	2,9
2018	0-19 jaar	1.300	0,3	11.100	2,9
2019	0-19 jaar	1.100	0,3	10.000	2,7
2011	20-39 jaar	1.700	0,4	20.200	4,9
2012	20-39 jaar	1.900	0,5	20.700	5,0
2013	20-39 jaar	1.400	0,3	19.400	4,7
2014	20-39 jaar	2.000	0,5	21.200	5,1
2015	20-39 jaar	1.600	0,4	21.900	5,3
2016	20-39 jaar	1.800	0,4	20.300	4,9
2017	20-39 jaar	1.900	0,5	22.400	5,3
2018	20-39 jaar	1.400	0,3	22.700	5,3
2019	20-39 jaar	1.100	0,2	23.600	5,4
2011	40-59 jaar	1.100	0,2	24.900	5,1
2012	40-59 jaar	800	0,2	25.900	5,3
2013	40-59 jaar	1.100	0,2	26.400	5,4
2014	40-59 jaar	700	0,1	27.200	5,6
2015	40-59 jaar	1.000	0,2	28.400	5,8
2016	40-59 jaar	1.200	0,2	27.000	5,6
2017	40-59 jaar	500	0,1	29.300	6,1
2018	40-59 jaar	400	<0,1	29.400	6,2
2019	40-59 jaar	500	0,1	28.200	5,9
2011	60 jaar en ouder	1.200	0,3	39.900	10,7
2012	60 jaar en ouder	1.300	0,3	43.000	11,2
2013	60 jaar en ouder	1.400	0,3	42.900	10,9
2014	60 jaar en ouder	1.000	0,3	45.200	11,3
2015	60 jaar en ouder	1.100	0,3	48.300	11,8
2016	60 jaar en ouder	2.000	0,5	47.200	11,3
2017	60 jaar en ouder	500	0,1	51.700	12,1
2018	60 jaar en ouder	700	0,2	50.900	11,7
2019	60 jaar en ouder	700	0,2	47.300	10,6

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 10 Prevalentie en incidentie van diabetes type 2 in de huisartsenpraktijk naar leeftijd in 2011-2019, weergegeven als absoluut aantal en relatief aantal per 1.000 personen.

Jaar	Leeftijd	Incidentie DM2		Prevalentie DM2	
		Absoluut	Relatief	Absoluut	Relatief
2011	0-19 jaar	200	<0,1	1.400	0,4
2012	0-19 jaar	<100	<0,1	1.200	0,3
2013	0-19 jaar	<100	<0,1	1.100	0,3
2014	0-19 jaar	<100	<0,1	700	0,2
2015	0-19 jaar	200	<0,1	700	0,2
2016	0-19 jaar	<100	<0,1	500	0,1
2017	0-19 jaar	100	<0,1	700	0,2
2018	0-19 jaar	200	<0,1	900	0,2
2019	0-19 jaar	100	<0,1	700	0,2
2011	20-39 jaar	3.400	0,8	19.500	4,7
2012	20-39 jaar	3.900	0,9	19.600	4,8
2013	20-39 jaar	3.000	0,7	18.900	4,6
2014	20-39 jaar	3.400	0,8	19.800	4,8
2015	20-39 jaar	3.700	0,9	19.500	4,7
2016	20-39 jaar	3.300	0,8	17.300	4,1
2017	20-39 jaar	3.600	0,8	19.300	4,6
2018	20-39 jaar	3.100	0,7	20.100	4,7
2019	20-39 jaar	2.900	0,7	19.000	4,4
2011	40-59 jaar	29.100	6,0	252.500	51,6
2012	40-59 jaar	25.000	5,1	249.200	50,8
2013	40-59 jaar	23.800	4,8	242.900	49,5
2014	40-59 jaar	22.300	4,6	246.600	50,4
2015	40-59 jaar	20.700	4,2	245.600	50,4
2016	40-59 jaar	26.000	5,4	237.500	49,0
2017	40-59 jaar	21.800	4,5	246.800	51,3
2018	40-59 jaar	19.900	4,2	251.300	52,5
2019	40-59 jaar	18.800	3,9	229.700	48,3
2011	60 jaar en ouder	51.200	13,7	698.400	186,6
2012	60 jaar en ouder	41.400	10,8	711.900	185,8
2013	60 jaar en ouder	36.500	9,3	715.900	182,6
2014	60 jaar en ouder	31.300	7,8	725.300	180,9
2015	60 jaar en ouder	30.800	7,5	750.600	183,2
2016	60 jaar en ouder	42.400	10,1	751.900	179,7
2017	60 jaar en ouder	28.400	6,7	769.500	180,1
2018	60 jaar en ouder	26.600	6,1	796.600	182,5
2019	60 jaar en ouder	26.400	5,9	779.400	174,7

Absolute aantallen zijn afgerond op 100-tallen; aantallen van minder dan 100 zijn weergegeven als <100.

Tabel 11 Prognose van aantallen incidente en prevalentie patiënten met diabetes mellitus in de huisartsenpraktijk in de periode 2020-2040, weergegeven als absoluut aantal personen.

		2020	2025	2030	2035	2040
Incidentie (nieuw)						
DM1	Mannen	2.000	2.100	2.200	2.200	2.300
	Vrouwen	1.400	1.500	1.500	1.500	1.500
	Totaal	3.400	3.600	3.700	3.700	3.800
DM2						
	Mannen	27.700	29.000	29.900	30.400	30.700
	Vrouwen	21.100	22.200	23.100	23.700	24.200
	Totaal	48.700	51.200	53.000	54.100	55.000
DM totaal						
	Mannen	29.700	31.100	32.100	32.600	33.000
	Vrouwen	22.500	23.700	24.600	25.200	25.800
	Totaal	52.200	54.800	56.700	57.900	58.700
Prevalentie (bestaand)						
DM1	Mannen	57.900	61.400	64.400	66.700	68.400
	Vrouwen	52.600	55.700	58.300	60.700	62.800
	Totaal	110.500	117.100	122.700	127.400	131.200
DM2						
	Mannen	557.600	609.800	652.100	682.500	702.100
	Vrouwen	490.000	532.400	571.600	605.000	630.600
	Totaal	1.047.600	1.142.300	1.223.600	1.287.500	1.332.700
DM totaal						
	Mannen	615.500	671.300	716.400	749.300	770.500
	Vrouwen	542.600	588.100	629.900	665.700	693.400
	Totaal	1.158.100	1.259.400	1.346.300	1.415.000	1.463.900

Let op: ieder cijfer is afgerond op 100-tallen, waardoor de cijfers van mannen en vrouwen niet altijd optellen tot het totaal cijfers.

Tabel 12 Gemiddelde leeftijd bij de diagnose diabetes in 2011, 2015 en 2019.

Jaar	Type diabetes	Leeftijd (95% BI)
2011	Type 1	37,5 (34,3 - 40,6)
2015	Type 1	35,1 (33,0 - 37,3)
2019	Type 1	35,4 (32,8 - 38,0)
2011	Type 2	62,9 (62,4 - 63,3)
2015	Type 2	61,4 (61,0 - 61,8)
2019	Type 2	60,9 (60,5 - 61,3)